

Fødevarestyrelsen

17.01.2005

J.nr.: 2004-20-42-00027 / MCA

Notat fra Fødevarestyrelsens direktion

om

Geografisk placering af laboratorier og beredskabsafdelinger

Det i Fødevarestyrelsen nedsatte udvalg, som fik til opgave at udarbejde et forslag til en fremtidig struktur for Fødevarestyrelsen, har nu færdiggjort sit arbejde ved "Rapport om fremtidig struktur for Fødevarestyrelsen", december 2004. I udvalgets forslag indgår overvejelser, som omfatter hele styrelsens virksomhed, herunder antallet af regionale enheder, det udgående kontrolarbejde på veterinær- og fødevareområdet, det regionale beredskabsarbejde samt styrelsens administrative funktioner og laboratorievirksomhed.

Argumentationen for den fremtidige struktur samt den nærmere beskrivelse af indholdet i den nye organisation fremgår af rapporten. Det foreslås således, at der i den nye struktur etableres,

- tre regioner (regionale centre) i Ringsted, Vejle og Århus
- tre sekretariater placeret i hver af de tre regionale centre
- 10 kontrolafdelinger under regionerne placeret i Rødovre, Ringsted, Odense, Haderslev, Vejle, Herning, Viborg og Aalborg, Esbjerg og Århus
- tre beredskabsafdelinger
- tre mikrobiologiske og to kemiske laboratorier. De kemiske laboratorier placeres i Ringsted og Århus

En ændret struktur i Mørkhøj indebærer en ophævelse af den formelle afdelingsstruktur og en ændring af kontorstrukturen. Den nye struktur medfører ikke ændringer i ansvarsfordelingen mellem direktionsmedlemmerne, men ansvarsfordelingen vil i fremtiden gå på tværs af kontorstrukturen.

Med de ovenstående forslag beskrevet i den udfærdigede rapport udestår der forsat en stillingtagen til den geografiske placeringen af styrelsens mikrobiologiske laboratorier og beredskabscentre.

Fødevarestyrelsens direktion har derfor, som et separat tillæg til rapporten, undersøgt forskellige muligheder for placering af henholdsvis laboratorier og beredskabsafdelinger. Ud fra en række overvejelser, herunder styrelsens bygningsmasse og apparatur, samling af styrelsens ledelseskompetencer, dyretæthed, kørselsafstande og responstid m.m., vil direktionen foreslå, hvor laboratorier og beredskabscentre mest hensigtsmæssigt kan placeres.

Laboratorier

Det har været en vigtig præmis i strukturarbejdet, at styrelsens laboratorieopgaver, med henblik på optimal udnyttelse af styrelsens bygningsmæssige kapacitet, fremover skal udføres på så få og store laboratorier som muligt. Dette indebærer konkret, at der fremover vil være behov for at opretholde 2 kemiske og 3 mikrobiologiske laboratorier, hvilket giver tilstrækkelig kapacitet til at videreføre samtlige aktiviteter på de nuværende 3 kemiske og 6 mikrobiologiske laboratorier.

Der eksisterer i dag en bygnings- og apparatmæssig overkapacitet på alle styrelsens kemiske laboratorier i Ringsted, Århus og København. Det har efter en grundig kapacitetsmæssig analyse været muligt at fastslå, at alle styrelsens kemiske laboratorieopgaver vil kunne løses på kun to kemiske laboratorier. Bygningstilstanden vurderes generelt at være væsentlig bedre i laboratorierne i Ringsted og Århus end i fødevareregion København ligesom disse bygninger indretningsmæssigt i øvrigt også anses for mere egnede til rational laboratoriedrift.

Dette medfører sammenholdt med beslutningen om nedlæggelse af styrelsens lokalitet i København (herunder det kemiske og det mikrobiologiske laboratorium), jfr. afsnit 3 nedenfor, at styrelsens kemiske laboratorieopgaver må placeres i Ringsted og Århus. Det er i den forbindelse verificeret, at der vil være kapacitet til at varetage såvel mikrobiologiske som kemiske laboratorieopgaver på disse to lokaliteter.

Det anses derfor ligeledes for hensigtsmæssigt også at placere to af de tre mikrobiologiske laboratorier i Ringsted og Århus. Dels findes der i et vist - om end begrænset omfang - faglig synergi mellem det kemiske og mikrobiologiske laboratorieområde, dels vil en samlokalisering medføre størrelsesøkonomiske fordele samt øget fleksibilitet. Dette indebærer med hensyn til den nye samlede Region Århus, at det eksisterende laboratorium i Aalborg vil skulle nedlægges. Herefter udestår alene placeringen af et laboratorium i region Vejle.

Ved den geografiske placering af det sidste mikrobiologiske laboratorium er følgende kriterier væsentlige:

- Laboratoriet skal placeres således, at laboratoriechefen har mulighed for tæt kontakt til regionschefen og kontrolcheferne med henblik på regelmæssig koordinering af arbejdstilrettelæggelsen. Direktionen finder, at så mange chefer som praktisk muligt bør samles tæt på regionschefen med henblik på at sikre en sammenhængende og koordineret ledelse af de nye og større regioner.
- Der skal tilstræbes en passende størrelses- og funktionsmæssig ensartethed mellem de regionale centre.
- Den geografiske placering af laboratoriet skal være naturlig i forhold til regionens geografiske udbredelse. Et laboratorium bør derfor om muligt placeres centralt i forhold til relevante virksomheder i regionen.
- Styrelsens nuværende bygningsmasse skal udnyttes så godt som muligt.

Regionslokaliteten i Vejle opfylder kriterierne i første og andet punkt ovenfor. Ligeledes findes Vejle med sin beliggenhed i ”trekantsområdet” at opfylde ønsket om en geografisk placering, som er central i forhold til virksomhedsstyringen i regionen.

Det skal oplyses, at laboratoriet i Esbjerg også vil kunne løse laboratorieopgaverne i regionen i Vejle, men generelt findes at være mindre egnet ud fra de beskrevne kriterier. Dels vil placeringen af laboratoriet i Esbjerg vanskeliggøre en sammenhængende og koordineret ledelse af de nye og større regioner, når regionscentret er placeret i Vejle, dels vil placeringen være mindre hensigtsmæssig i forhold til regionens geografiske udbredelse ikke mindst i forhold til den nordøstlige del af regionen. Endelig tilsiger udnyttelsen af styrelsens nuværende bygningsmasse placering af flere opgaver i regionen i Vejle end i Esbjerg, idet lokaliteten i Vejle råder over et samlet bygningsareal som er ca. 10% større end i Esbjerg.

Styrelsens kemiske laboratorier bør således placeres i styrelsens lokaliteter i Ringsted og Århus, mens styrelsens tre mikrobiologiske laboratorier bør placeres i styrelsens lokaliteter i Ringsted, Århus og Vejle. Dette indebærer, at laboratorierne i Aalborg, Esbjerg og København nedlægges.

Veterinære beredskabsafdelinger

Det fremgår af strukturrapporten, at der i den kommende struktur skal etableres tre veterinære beredskabsafdelinger fordelt med en afdeling på Sjælland og to i Jylland. Det fremgår endvidere, at hver af de tre kommende regioner skal have en veterinær beredskabsafdeling.

Følgende grundparametre kan anvendes ved placering af disse beredskabsafdelinger,

- dyretæthed
- landegrænsen mod syd
- central placering i forhold til lokalisering af store slagterier hvor der erfaringsmæssigt hyppigt optræder mistanker om smitsomme sygdomme.

Sjælland:

Med basis i ovenstående parametre anbefales det, at beredskabsafdelingen på Sjælland placeres i regionscentret i Ringsted. Centret er naturligt midtpunkt i regionen og ligger herudover centralt i forhold til regionens besætninger, ligesom der er et meget stort slagteri i byen.

Midt- og Sønderjylland samt Fyn:

I den sydlige del af Jylland er Haderslev det naturlige valg. De mest dyretætte områder i regionen er Als og den østlige del af Fyn. Risikoen for luftbåren smitte af forskellige kvæg- og svinesygdomme over den dansk tyske landegrænse kombineret med den store dyretæthed på Als betinger, at en placering i Haderslev må anbefales.

Nordlige del af Jylland:

Det nordlige Jylland er den del af Danmark, som har den største dyretæthed. I regionen ligger de mest dyretætte områder i den nordvestlige del, men der er en pæn dyretæthed i hele regio-

nen. Der er tillige placeret flere store slagterier i regionen. Viborg ligger i den sammenhæng centralt, hvorfor det anbefales, at beredskabsafdelingen placeres her.

Indstilling

På denne baggrund finder Fødevarestyrelsens direktion, at nedenstående placering af mikrobiologiske laboratorier og beredskabsafdelinger generelt set vil resultere i den bedste struktur for Fødevarestyrelsen.

Det indstilles,

- at styrelsens tre mikrobiologiske laboratorier placeres i styrelsens lokaliteter i Ringsted, Århus og Vejle.
- at styrelsens tre beredskabsafdelinger, placeres i styrelsens lokaliteter i Ringsted, Haderslev og Viborg.